

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2011-7/1226] 792

Konu : Yazılı Soru Önergesi

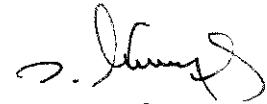
14.12.2011* 60216

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28/11/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-31708 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/1226 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığı

Bilgi:

Başbakanlık

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/1226 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

Merkez Bankası tarafından açıklanan Eylül 2011 ödemeler dengesi raporuna göre; 2010 yılının Ocak-Eylül döneminde cari açık, 30 milyar 210 milyon dolar iken 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 60 milyar 261 milyon dolara çıkmıştır.

Merkez Bankasının Kasım ayı birinci dönem beklenti anketine göre 2011 yıl sonu cari açık beklentisi 73,6 milyar dolara yükselmiştir. Gelecek yılsonu yıllık cari işlemler dengesi beklentisi ise 62 milyar 597,7 milyon dolara çıkmıştır.

Ankara Sanayi Odası Başkanı iken 16 Ağustos 2004 tarihinde bir siyasi parti genel başkanının Ankara Sanayi Odası'nı ziyaretinde "Ülkenin en büyük sıkıntısı işsizlik ve cari açık sorunudur." demiştiniz.

2011 yılının ilk yedi aylık cari açık rakamları açıklandığında ise "Cari açık şu an bir tehdit oluşturmuyor" demiştiniz.

Bu kapsamda;

- 1- ASO Başkanı olarak bu beyanattı verdığınız dönemde (16 Ağustos 2004) cari açık nedir? Cari açığın GSYH oranı nedir?
- 2- 2011 yılının ilk yedi ayı itibarıyla cari açık nedir? Cari açığın GSYH oranı nedir?
- 3- Eğer 2004 yılının ilk yedi aylık dönemindeki cari açığın GSYH oranı, 2011 yılının ilk yedi aylık dönemine göre daha yüksek ise 2004 yılında ülkenin en büyük sıkıntılarından biri olan cari açık 2011 yılının ilk yedi ayında neden tehdit oluşturmamaktadır?

Cevaplar:

1- Malumları olduğu üzere, GSYH istatistikleri üçer aylık dönemler halinde açıklanmakta olup, bu itibarla karşılaştırmaların yılın ilk yarısı baz alınarak yapılması daha uygun olacaktır. 2004 yılının ilk altı aylık döneminde cari açık 9 milyar 535 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, GSYH 250,5 milyar TL'dir. 2004 yılı Haziran ayı itibarıyla döviz kuru 1,4482 Dolar/TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde cari açığın GSYH'ya oranı %6'dır.

2- 2011 yılının ilk altı aylık döneminde cari açık 44 milyar 430 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, GSYH 606,8 milyar TL'dir. 2011 yılının Haziran ayı itibarıyla döviz kuru 1,6157 Dolar/TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde cari açığın GSYH'ya oranı %11,8'dir.

3- Cumhuriyetimizin 100. yılında görmek istediğimiz Türkiye için Hükümet olarak yoğun bir gayretle çalışmaktayız. Gerek küresel ekonomik düzlemde yaşanan dönüşüm, gerekse 2023 vizyonumuz bizleri ihracat ve ithalatımızı "katma değer" odaklı olarak yeniden değerlendirmeye ve yeni politikalar uygulamaya sevk etmektedir. Bu politikalar

şüphesiz yapısal cari açık sorununa kalıcı çözüm getirme hedefini de içermektedir. Ekonomi Bakanlığı bünyesindeki stratejik projelerimiz de dış ticaret açığını azaltacak şekilde ihracatı artırmayı ve ithalata bağımlılığı azaltmayı hedeflemektedir.

İhracat odaklı büyüme stratejimiz çerçevesinde 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracat, 2008 yılında Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırarak 132 milyar dolara ulaşmıştır. 2009 ve 2010 yıllarında küresel ekonomik kriz nedeniyle 2008'in altında kalmış olsa da bu yıl ihracatımızın 135 milyar dolar seviyesine gelmesini bekliyoruz. Toplam dış ticaret hacmimiz ise 350 milyar dolara yaklaşmıştır. Küresel krizin etkilerinden ülkemiz ihracatının olumsuz etkilenmemesinde kuşkusuz Bakanlığımızın uyguladığı stratejiler etkili olmaktadır.

Bakanlığımızın 2000'li yılların başından itibaren yürüttüğü stratejilerin, son yıllarda ihracatımızda yaşanan artışta önemli bir rolü bulunmaktadır. Bu bağlamda komşu ve çevre ülkeler, Afrika ile ekonomik ilişkileri geliştirme, Asya-pasifik ülkeleri ile ticari ve ekonomik ilişkileri geliştirme ve Amerika ülkeleri ile ticari ve ekonomik ilişkileri geliştirme stratejileri ülke, bölge ve dünya konjonktüründe yaşanan ekonomik ve ticari gelişmeler dikkate alınarak, Türkiye'nin bölge ve dünya ticaretinden aldığı payın artırılması amacıyla özenle seçilerek uygulamaya konulmuştur. Pazar geliştirme çalışmalarımız sonucunda 2010 yılında ülkemiz 60'tan fazla ülkeye ihracat rekoru kırmıştır.

Yine ihracatçılarımıza sağlanan ihracat destekleri ve tanıtım faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen milli ve bireysel fuar katılımları ile ticaret heyeti programları Bakanlığımızın uyguladığı ihracat politikası araçları arasında yerini almaktadır. Uygulanan bu politikalar neticesinde küresel krizin olumsuz etkilerinden hızla kurtulan ülkemizin 2011 yılı sonu itibarıyla yeni bir ihracat rekoru kırmayı beklenmektedir.

Bilindiği gibi, sanayi üretimi ile ithalat arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır. Sanayi üretimimizde özellikle bazı sektörlerde büyük oranda ithalata bağımlı olunması nedeniyle, bu sektörlerdeki üretim artışı doğal olarak ithalat üzerinde etkili olmaktadır. 2011 Ocak-Ekim döneminde ithalatın %72'sini ara mallarının, %15,2'sini sermaye mallarının, %12,4'ünü ise tüketim mallarının oluşturduğu görülmektedir.

İthalatta en büyük paya sahip olan ara mallarının yurt içinde üretiminin teşviki ve bu suretle ithalatının azaltılmasını teminen Bakanlığımız tarafından "Girdi Tedarik Stratejisi" (GİTES) oluşturulmuştur. Bu Strateji kapsamında yapılan çalışmalarla, sanayi üretimi için gerekli olan girdilere istikrarlı fiyatlarla ulaşılması, sürdürülebilir erişimin güvence altına alınması ve yurt içi kaynakların en verimli şekilde kullanılarak ülkemizde daha fazla katma değer bırakılması, geri dönüşümün teşvik edilmesi ve sürdürülebilir enerji yatırımlarının gerçekleştirilmesi amacıyla, sanayinin ithalata olan bağımlılığını azaltacak ve ihracatta sürdürülebilir bir rekabet gücü elde edilmesini sağlayacak politika önerileri ortaya konulmaktadır. GİTES çalışmaları kapsamında, ara mallarında en fazla açık veren; Demir-Çelik, Otomotiv, Makine, Kimya, Tekstil ve Tarım olmak üzere toplam altı sektör ele alınmıştır.

2009 yılında yaşanan küresel kriz gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde negatif etkiler oluşturmuş ve gayri safi milli hâsıllarında düşüşe neden olmuştur. 2009 yılında küresel krizin etkisiyle düşen gelir seviyemiz, 2010 yılında aldığımız önlemler sayesinde en hızlı toparlanma gösteren ülkelerin başında gelerek %9 büyüme gerçekleştirmiştir. Küresel kriz esnasında aldığımız gelir artırıcı kamu harcamaları ve vergi politikaları

sayesinde bu keskin virajdan ülkemiz en az zararla çıkmayı bilmiştir. Bu yılın ilk yarısındaki büyüme oranımız da %10.2'ye ulaşmıştır.

Bugün ekonomik krizin eşiğinde gidip gelen Avrupa ülkelerini Türkiye ile mukayese ettiğimizde nasıl bir konuma geldiğimiz daha rahat anlaşılabilir. Avrupa Birliğine üyelik şartları arasında sayılan Maastricht Kriterlerini bugün birçok birlik üyesi ülke yerine getiremezken, Türkiye, kriterlerin çok üstünde bir performans göstermektedir.

Kamu borçlarının GSYH'ye oranı Maastricht kriterlerine göre %60 olması gerekmektedir. 2010 yılı itibarıyla Türkiye'de bu oran %42 seviyesinde iken, Avrupa'nın önde gelen birçok ekonomisinde bu oran %100'lere ulaşmakta, kimilerinde ise bu oranı da aşmaktadır. Bu yılki kamu borçlarının GSYH'ye oranı ise %40'ın altında gerçekleşecektir.

Tüm bu gelişmeler birlikte ele alındığında, ülkemizin birçok açıdan ekonomisini sağlam temeller üzerine oturttuğunu görmekteyiz. Bu kapsamda, teşvik-yatırım-üretim-ihracat zincirine ilişkin etkin politikaları artırarak uygulamaya devam edeceğiz. Böylece, çok daha dinamik bir Türkiye ekonomisi oluşturacağımıza olan inancımız tamdır.